

الإيضاح والتبيين في

حكم من شك أو توقف في كفر بعض الطوائف والمرتبين

تقديم: فضيلة الشيخ علي بن خضير الخضير

تأليف: أحمد بن حمود الخالدي

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله ومن والاه وبعد :

فقد اطلعت على ما كتبه : فضيلة الشيخ أحمد الخالدي حفظه الله في كتابه المسمى : [الإيضاح والتبيين في حكم من شك أو توقف في كفر بعض الطواغيت والمرتدين] وهذا الكتاب هو ضمن سلسلة الجهود التي يقوم بها فضيلته في توضيح مسائل التوحيد ونشرها للأمة والدعوة إليها والمنافحة في توضيحها ، وقد ألف من قبل كتب ورسائل في التوحيد وباب الألوهية وما يتعلق بذلك ، فجزاه الله خيراً .
وفي هذا الكتاب بيّن ووضح حفظه الله التفريق في العذر بالجهل بين عدم الكفر بجنس الطاغوت والجهل ببعض أنواعه وأفراده .

وهو موضوع مهم جداً في غاية الأهمية فيما يتعلق بمسألة الكفر بالطاغوت التي هي من أعظم أركان كلمة التوحيد والتي وقع فيها الجهل واللبس والخلط في هذا الزمان .

وتكلم عن ضلال المرجئة والخوارج في هذا الأصل وبيّن مذهب السلف في ذلك ووضح أيضاً ما يحصل من لبس في قاعدة : [من لم يكفر المشركين فهو كافر] فقد فصل فيها وبيّن ووضح فجزاه الله خيراً .

وبيّن ما يتعلق بالطواغيت المنتسبين للإسلام الذين قد التبس أمرهم على كثير من الناس خاصة ، وهم يظهرون كثيراً من شعائر الدين فحصل من بعضهم عدم تكفيرهم أو التوقف أو الشك فبيّن ووضح ما يتعلق بمسألة تكفير الطواغيت المرتدين والأصول الثلاثة في ذلك .

وهذه المسألة الأخيرة أعتبرها أهم أمر في هذا الكتاب والذي أحث المسلمين خصوصاً الشباب إلى قراءته وتمعنه للاستفادة منه ومعرفته .
وذلك فضل الله يؤتيه من يشاء ، واتقوا الله ويعلمكم الله

. 00000 0 00000 0000 0000 0000 00 0 00000 0 0

. 0000 00 000000 0000 00000000 000 000000 00 0 00000 00 00

0000000000 00 00 0000 : 0000 0

00000000 00000000 000000 0000

00000 0 : 000000 00 0000 0000 00000000 00 000000 00000 0000 0000 000000
00 00 0000 00 0000 0 000000 00 00000 00000000 00 000000 0 00 00 00 0000 00
000000 0000 0000 000000 000000 00 00000 00 00000 00000 0000 0000 00 00
0000 00 00000 0000000000 000000 000000000000 00000 0000 000000 000000
0000000 0000 0000 00000000 0000000 000000 0000 000000 000000 000000
. .. . 00000

-: 0000 0000

00000000 0000 00000 0000000000 0000000000 00000000 0000000 000000 00000
00000000 0000000 00 00000000 0000 0000000 0000 0000000000 00000000000000
00000000 0000000 00 00 0000000 0000 0000000 0000 0000 0000000000 0000 0000
0000 0000000 0000000 00 0000000 0000000 0000 0000000000 000000 0000000000
0000000 0000 0000 00000000 0000000000 0000000 00000000 0000000 0000000
00 00000000 0000000 00000000 0000000 0000 00000000 00000 00000000 0000000000
00000000 00 00000000 00000 0000000000 0000 0000000 00000 0000 0000 0000000000
0000000000 0000 00000 0000 00 000000000000 00000000000000 00 0000000 0000 00
00000 0000000 0000 0000000 00000 00000 0000000000 00000 00000000 0000 0000
00000000 0 00 00000 0 00 00 00 0000 00000000 0000000 000000000000
0000000 0000000000 00000 0000 00000 0000 0000000000 00000000 0000000 00000
0000 0000 00000 0000 00000 00000 00 00000 0000000 0000 00000000 0000
0000000 00000 0000 00000 00000 00000 00000 0000 00000 0 0000 00 0000000000
.. ... 00000000 00000000 0000000 0000000 000000 00000000 0000 0000 00

... ..
..

) : .. (..

.. : ..

.. : ..

.. , .. : ..

.. (..) .. : ..

.. ..

.. .. , .. , ..

.. .. , ..

.. ..

[.. / .. : ..]

.. : ..
.. ..
..

*****

-: 0 00000 00000

0000000 0000000 00000000 0000 0000 000

000 , 0000 000 00 000 00 00 00 00000000 " : 0000000 000 00 00000 00000 0000
0000 00000 0000 00 00000 00 000000 00 000000000 00000 , 00000 0000 00 0000 00
0000 0000000 000000000 : 0000000: 00000 000000000 00000000000 000000 0000 0000000
00000000 0000 0000 0000 00 0000000 00000 00000 : 0000000 00000 000000000 00000 0000 0000000
. 0 00000 0000 0000 0000 000000000

000 0 : 000000 00000 000000000 0000000 00000 00000 00000000 00000000 0000000 : 0000000
00 00000000 00000 00 00000 0000 00000 00000 0000 0000000 00000 0000000 000000 0000 00
0000000 0000000 00 0000000000 0000000 00 00000000 00 0000000 0000 0000000000 0000 0000000000
. 00000000

0000 00000 00 000000 0000000 0000000000 000000 00000 0000 00000 00000 : 00000000
00000 0000 00 0000000 0000 00000 00000 : 00000000 , 000000000000 00 00000000 00000 00000
00 0000000 00 0000 * 00000 000000 0000 00000 0000 0000000 0000000 : 0000000 00000 0000000000

... : ... , ... : ... [/ : ...] . " : " : ... : ... . " ...

... -: ... ... : ... .

-: ...

...

... -:... ... : ... , ... , ... : ...

... [ ] -: ... " ...
... [ ] -: ...
...
... : ...
...]: ...
[...]
...
...
...
...
...
... : ...
... "
[... / ... : ...]

*****

... " : ...
... : ... , ...
...
...
... : ...

**אישור תוכן התכנית הלימודית לתואר ראשון בחינוך המיוחד
במסלול לימודים במגמת המוסמך**

התוכן המוצג בתכנית הלימודים לתואר ראשון בחינוך המיוחד במסלול לימודים במגמת המוסמך, כולל תוכן לימודי תאוריה, תוכן לימודי מעשה, תוכן לימודי חובה ותוכן לימודי בחירה. התוכן הלימודי מיועד להכשיר את המוסמך להוראת תלמידי חינוך מיוחדים במסגרות חינוך שונות. תוכן זה נבחר באופן שיהווה בסיס ללימודים ומחקרים נוספים בתחום זה. תוכן זה מותאם לרמת הלימודים ולמטרות התואר. תוכן זה מיועד להכשיר את המוסמך להוראת תלמידי חינוך מיוחדים במסגרות חינוך שונות. תוכן זה נבחר באופן שיהווה בסיס ללימודים ומחקרים נוספים בתחום זה. תוכן זה מותאם לרמת הלימודים ולמטרות התואר.

תוכן זה מיועד להכשיר את המוסמך להוראת תלמידי חינוך מיוחדים במסגרות חינוך שונות. תוכן זה נבחר באופן שיהווה בסיס ללימודים ומחקרים נוספים בתחום זה. תוכן זה מותאם לרמת הלימודים ולמטרות התואר. תוכן זה מיועד להכשיר את המוסמך להוראת תלמידי חינוך מיוחדים במסגרות חינוך שונות. תוכן זה נבחר באופן שיהווה בסיס ללימודים ומחקרים נוספים בתחום זה. תוכן זה מותאם לרמת הלימודים ולמטרות התואר.

תוכן זה מיועד להכשיר את המוסמך להוראת תלמידי חינוך מיוחדים במסגרות חינוך שונות. תוכן זה נבחר באופן שיהווה בסיס ללימודים ומחקרים נוספים בתחום זה. תוכן זה מותאם לרמת הלימודים ולמטרות התואר. תוכן זה מיועד להכשיר את המוסמך להוראת תלמידי חינוך מיוחדים במסגרות חינוך שונות. תוכן זה נבחר באופן שיהווה בסיס ללימודים ומחקרים נוספים בתחום זה. תוכן זה מותאם לרמת הלימודים ולמטרות התואר.

*****

-: 000000 000000

0000 0000 00 00000000 0000 -:00 000000 0000 0000 00 000000 00000000
.0000

-:000000 000000

-: 000000 0000 000000 00000000 00000000

0000000000 0000000 00000 00 00000 00000000 -: 0000 0000 000000 0 00000 0 00
-: 000000 0000 000000 000000 00000

00 00000000 00000 00000000 00 000000 0000000000 00 000000 00000 -:000000 0 0 0000
00 0000 0000 00000000 00000000 0 000000000000 0000000000 0 000000000 000000000 00000000
. 0000 000000 000 000000 0000 00000 000000

00 00000000 00000 00000000 000000 0000000000 00 0000000 00000 -: 00000000 00000000
000000 000000000 000000000 000000000 00000000 00000 00000000 0000 00000000000 0 00000000000
000000000000 00000 00 0000 00 00000 0000 00000000 00000.000000000 0000 ... 000000000
000000 0000 000000 0000 00000000 000000000 00000000 00000 000000000 000000000000
. 00000 00000000000

... " -: ...
... -: ...
...
... :...
... *...
... *...
... [... /...]

... -: ...
... : ...
... * ...
... [... / ...]
... * ...
... [... / ...]
... -: ...
... * ...
... [... - ... / ...] . "

... -: ...
... : ...
... * ...
... * ...
... : ... , ...
... * ...
... [... / ...]
... .

*****

-: 000000 00000

-: 000000 00000000 00000 000

0000 0000 00000000 00000 000000 00 000000 00000000 00000 0000

-:

-: 000 00000000 00 00000000 00 000000

. 000000 00000 000000 -0

. 000000 -0

-0 . 0000000

-0 . 00000000 0000 00 0000000000

-: 0000 000000 000000 00 0000 000 000 00000 00 0000000 00 0000000

-0 . 0000000000

-0 . 0000 00 00000000000

00 000000000 000000 000000 " : 000000 00000 00000 000000 0000 00 0000 000000 0000 *
 000000 0000 0000 00 0000 00 0000 00 0000 00 0000 00 0000 0000 0000 0000 00 00 00 0000
 . 00000 00 00000 0000 0000 00000000 000000000 00000000 000000
 00000000 0000 000000000 00000000 000000 00 00000 00000 0000 00000 00 0000 0000 00 0000
 0000000000 00000 0000 0000000 00000 0000 0000 0000 0000 00 0000 00 00000 00000 0000 00000000
 . "

[0000 / 0 : 000000000 000000000 00 00000000000000]

-: 000000000 0000000
00000000 0000 000000000

0000000000 000000 0000 0000 00000 00 00000 00 00000 0000 -:00000_ 00 0 00000000 00000000
 0000000 00000 0 0000000 0 0000000 0000 000 0000 000000000000 00 0000 0000 0 00000000000 000000000
 000000000 000000 0000000000 0000 0000 0000000000 00 00000000 0000 0000000 0000000 000000 0000 00
 00000 000000000 00000 00 0000 000000000 0000000000 000000000 00 00000000 0000 00000 " -:

تعالى: **إنكم تبعدون الله سبحانه أنتم** * وفي
هؤلاء آلهة **وكأنهم** **خالقون** [الأنبياء/ 98] . وفي
الضحج من حديث أبي سعيد [لشفاعة جلوه] : **منادٍ** : لينهبا في قوم
إلى [آلهة] : [جمع] : **هريرة** **وي** : **يجمع**
شيئاً : [الطوائف] :
عزير :
خلقكم :
مخضراً . [معارج القبول: 2 / 466] .

*****

-:
-:

በገንዘብ ስርዓት ላይ ለሚከተሉት ጉዳዮች ማረጋገጫ ማቅረብ ይገባል፡

• የገንዘብ ስርዓት ማረጋገጫ -

• የገንዘብ ስርዓት -

• የገንዘብ ስርዓት -

-: የገንዘብ ስርዓት ማረጋገጫ ማቅረብ ይገባል፡

• የገንዘብ ስርዓት -

• የገንዘብ ስርዓት ማረጋገጫ -

• የገንዘብ ስርዓት ማረጋገጫ ማቅረብ ይገባል፡ *

*****

-: የገንዘብ ስርዓት ማረጋገጫ

המסמך יישאר חשופ ונגיש לכל מי שירצה לקרוא אותו, ללא צורך בהיתר או אישור מיוחד. מטרת המסמך היא להעמיד את המידע הנ"ל לרשות הציבור, ולתמוך בהקשר זה את חופש המידע. המסמך יישאר חשופ ונגיש לכל מי שירצה לקרוא אותו, ללא צורך בהיתר או אישור מיוחד. מטרת המסמך היא להעמיד את המידע הנ"ל לרשות הציבור, ולתמוך בהקשר זה את חופש המידע.

המסמך יישאר חשופ ונגיש לכל מי שירצה לקרוא אותו, ללא צורך בהיתר או אישור מיוחד. מטרת המסמך היא להעמיד את המידע הנ"ל לרשות הציבור, ולתמוך בהקשר זה את חופש המידע. המסמך יישאר חשופ ונגיש לכל מי שירצה לקרוא אותו, ללא צורך בהיתר או אישור מיוחד. מטרת המסמך היא להעמיד את המידע הנ"ל לרשות הציבור, ולתמוך בהקשר זה את חופש המידע.

המסמך יישאר חשופ ונגיש לכל מי שירצה לקרוא אותו, ללא צורך בהיתר או אישור מיוחד. מטרת המסמך היא להעמיד את המידע הנ"ל לרשות הציבור, ולתמוך בהקשר זה את חופש המידע. המסמך יישאר חשופ ונגיש לכל מי שירצה לקרוא אותו, ללא צורך בהיתר או אישור מיוחד. מטרת המסמך היא להעמיד את המידע הנ"ל לרשות הציבור, ולתמוך בהקשר זה את חופש המידע.

הענין הזה נשאלתו האם יתכן : שהענין הזה יהיה כה חשוב והוא יתקבל על ידי כל
העם .

הוא יתכן כן , והוא יתקבל על ידי כל העם , וזהו כוונתי ...

הענין הזה נשאלתו האם יתכן : שהענין הזה יהיה כה חשוב והוא יתקבל על ידי כל
העם .

הוא יתכן כן , והוא יתקבל על ידי כל העם , וזהו כוונתי ...

הענין הזה נשאלתו האם יתכן : שהענין הזה יהיה כה חשוב והוא יתקבל על ידי כל
העם .

הוא יתכן כן , והוא יתקבל על ידי כל העם , וזהו כוונתי ...

הענין הזה נשאלתו האם יתכן : שהענין הזה יהיה כה חשוב והוא יתקבל על ידי כל
העם .

הוא יתכן כן , והוא יתקבל על ידי כל העם , וזהו כוונתי ...

הענין הזה נשאלתו האם יתכן : שהענין הזה יהיה כה חשוב והוא יתקבל על ידי כל
העם .

...

...

...

...

מפורטת. ענייני יחידת המבחן הם: "התקופה הראשונה במלחמת העולם השנייה". מטרת הלימוד היא להכיר את המרחב ההיסטורי, להבין את המאורעות והאנשים המרכזיים, ולעמוד על חשיבותם.

*****

עיקרי הדברים : התקופה הראשונה במלחמת העולם השנייה היא תקופה של אופי נשקף. האירועים החשובים הם: תחילת המלחמה, המבצע האדום, המבצע הירוק, המבצע הכחול, המבצע הלבן, המבצע הירוק-הלבן, המבצע הכחול-הלבן, המבצע הירוק-הכחול, המבצע הלבן-הכחול, המבצע הירוק-הכחול-הלבן, המבצע הלבן-הכחול-הירוק.

...התקופה הראשונה במלחמת העולם השנייה היא תקופה של אופי נשקף. האירועים החשובים הם: תחילת המלחמה, המבצע האדום, המבצע הירוק, המבצע הכחול, המבצע הלבן, המבצע הירוק-הלבן, המבצע הכחול-הלבן, המבצע הירוק-הכחול, המבצע הלבן-הכחול, המבצע הירוק-הכחול-הלבן, המבצע הלבן-הכחול-הירוק.

:00000000000] . " 000000 00000 00000 0000 000 0000000000 0000 00 00000000 00000
. [000 0 00/000

*****

-: 000 000 000000

00000 0000 00 00000000000 00000000000 0000000000000 00 000000 0 000
0000000000 00 0000 00000 0000000 000000 00 00000000 0000000 000000
000000000 0000000000000
. 00000 00000000 0000000000 00000

-: 000000 000000

000000000 00 0000000 0000 00 0000000000000 00 00000000 0000

0000 000000 00 00 000000000 00 0000000 0000 0000 00 000000000000 00 00000000 0000 -: 00000
000000000000 00000 00000 0000 00 00000000 00000 0000000 00000000000 0 0000000 00 0000000000
000000000 0000 000000 00 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
0000 0000000 000000 0000000 000000 000000 000000 00000 00 0000 0000 00 000000 0000
. 0000000000 0000000000 0000 0000 00000 00 000000000 000000 00000000 00000000 00000000

ينصرف من المجلس إذ لا إكراه مع الاختيار في جلوسه مع الكفار
لأن عدم الإنكار عليهم يعتبر رضياً بكفرهم وإقراراً له **لقوله**

تعالى : ﴿ ... ﴾

...
... (...) ...
... (...) ... ,
... : ...
... ((...))
... : ... , ((...))
... .

* ...
... :"
[... / ... : ...] ."
...
...
... .

* ...
...
...
... .

* ...
...
...
...
... : ...
... : ...
... :
...)
... ((...))

*****

-: 000000.000000
. 0000000000 00 00000000 0000000000 0 00 0000 0000

000000 0000 0000000000 00 00000000 00 0000000 000000 0000 00000000 0000 -: 000000
-: 000000

000000 000000 000000 000000 0000000000 0000000000 00000000 000000 000000 0000 000000 00 - : 00000000 00000000
0000
-: 0000 0000 0000 0000 000000 0000 0000

000 0)0 (000 0 00 00000000) 0 000 . 00000000 0000 00000000 0000 00000000 0000 -
. (000 0000 0 00 0000
0000 00 0000000000 0 0000000000 0000 0000000000 000 00000000 0 00000000 00000000 -
00000000 0000 0000000000 000000 0000000000 0000000000 00000000 00000000 00000000
0000000000 0000 0000000000 00000000 00000000 00000000 00000000 0000 0000 0 00000000 00000000
0000000000 00000000 0 00000000 00000000 00000000 00000000 00000000 00000000 0000 0000 0000 0000 -
. ... 00000000 00000000 0000 00000000 00000000 0000 00000000 0000 00000000 00000000 000000000000

00000000 000000 00 00 0000000000 00000000 00000000 000000 000000 0000 -: 00000000 00000000
00000000 000000 0000 0000 0000 00000000 0000 000000 00000000 00 000000 0000 000000 00000000
0000 00000000 00000000 0000 00000000 0000 00000000 0000 00000000 0000 00000000 0000 0000
. 0000 0000 000000 0000 0000000000 0000 0000

00 0000 0000 0000000000 00000000 0000 000000 00 000000 000000 0000 -: 00000000 00000000
000000 00 00000000 0000000000 0000 0000000000 0000 0000 000000 0000 000000 000000 00000000 000000
00 00000000 00 0000000000 00 00 00000000 00 00000000 0000 0000 000000 000000 000000 000000
0000000000 0000000000 0000 0000 0000000000 0000 000000 0000 00000000 0000000000
0000000000 00 000000 000000 000000 0000 0000000000 00000000 000000 000000 00000000000000
0000 000000 0000 000000000000 0000 000000 000000 00000000 000000 000000 0000 00 00000000
.0000000000 0000 00 00000000

القسمة الأولى :- هي التي يقر بها الكافر مع إقراره واعترافه بطلانه .
القسمة الثانية :- هي التي يقر بها الكافر مع إقراره واعترافه بطلانه .

القسم الأول :- هم الذين يعلمون أن النواب يشرعون مع الله تعالى و يقسمون على مخالفة حكم الله واحترام أحكام الطاغوت والرضى بها ولو ابتداءً فهذا لاشك في كفره لرضاه بذلك وإعانتة على الكفر مع إقراره واعترافه بطلانه .

القسم الثاني :- وهم من لا شعور لهم بذلك بل ولا يخطر ببالهم أو يدور بخيالهم هذا كله فهؤلاء يُعرّفون حقيقة أمرهم فإن أصروا بعد التعريف كفروا ولا كرامة لهم وإن رجعوا فهذا هو المطلوب ولا يكفرون قبل ذلك لعدم قيام وصف الكفر بهم .
*****

الباب السادس :-

رد شبهة من أقسم على احترام الدستور وتطبيق حكمه والتزام ما فيه ونحو ذلك مما يدل على الرضى به طريقاً ومسلماً .

الفصل الأول :-

حكم المسلم إذا أقسم على احترام الدستور فهذا لا يخلو من حالتين :-

الحالة الأولى :- أن يعتقد أن الحكم بالدستور لا بأس به وأنه مباحاً أو جائزاً .

الحالة الثانية :- أن يعتقد أن التشريع والحكم بالدساتير كفرة دون كفر وأنه معصية فهذا بلا شك أنه كفر ينقل عن ملة الإسلام على كلا التقديرين وبترجيح أحد الاحتمالين ، فالحالة الأولى أمرها واضح جداً ولا تحتاج إلى ذكر دليل لعدم المخالفة في هذه الحالة .

وأما الحالة الثانية :- فهي المحك ومثار الجدل ولكن تحتاج إلى شيء من التأمل و النظر فنقول لاشك من أن صاحب الحالة الثانية يعتقد حرمة التحاكم إلى الدستور لكونه خلاف حكم الله وأنه من تشريع البشر ومن أحكام الجاهلية وكل حكم خالف حكم الله والرسول فهو حكم طاغوتي ولا شك أن القسم على احترام المحرمات وتطبيقها على الناس وإلزامهم بها يعتبر استحلالاً وكفراً

باطناً و ظاهراً واستهزاءً بالله وأياته ورسوله ولا ينفع المفسيم كونه
لا يراها كفراً أو جائزاً أو حسناً كما هو قولهم :

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

...)) ((..)) :-

*****

-: 000000 00000

00000000 000000000000 0000 000000

00 00000 000 00000000 0000 0000000 0000 000 000000000000 0000 00 00000 000000 *
000000000 000000 00000 0000 000000 0000000 -: 0000000 0000 000000000 000000 0000000
:]0000000000 000000000 00 0000000000 000000000000 000000000 000000 00000 0000 0000000
000000 00000 00 000000 0000 00000 000000000 0000000 00 000000000 00000000 0000000 [000
0000 000000 00000 00000 000000 000000 00 0000000 0000 00 (000000000000) 00 0000 00000
000000 00 000000 00 000000 00 00 000000000000 0000000000 0000000 000000 00000 00 0000000 00
[000000000000 00000 : 0000000000000 000000]000000 . 000000 000000 0000 0000 0000 000000
000000 00000000 0000 00000 0 0000000 00000000 000000000 0000 00000 0000000000000000 *
-: 000000 0000 00000000 000000 000000 00 00000000000000

